

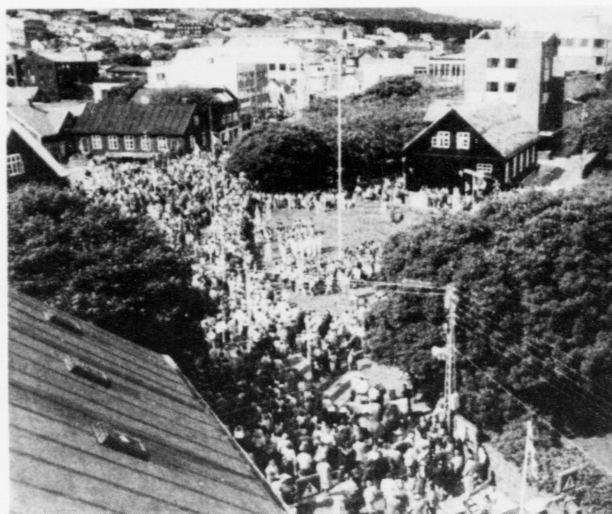
Ólavsøkan — nakað at savnast um

FYRI HVØRT ár sum gongur, tykist mongdin av stevnum, ítróttartiltøkum og undirhaldi av ymsum slagi at vaksa. Um ólavsøkumundið fara fólk so smátt at troyttast av øllum, sum er »at fara til«. Oman á øll hesi tilboð, sum floyma inn yvir fólk alt summarið, kemur so Ólavsøkan.

ÓLAVSØKAN er nakað fyri seg — tað skerst ikki burtur. Hóast øll tey tilboð, sum eru nevnd omanfyri, so troyttast vit ikki av Ólavsøkuni, tí hon, sum nevnt, er nakað heilt fyri seg. Hvat er tað so, sum ger Ólavsøkuna til nakað heilt sermerkt? Hetta er ikki so heilt einfalt at svara, men tað hevur nakað at gera við tann felagsskap vit øll í Føroyum kenna okkum at hoyra til, hóast vit eru ósamd í so mongum.

VIT ERU um hálvthundrað túsund sálir her á landi. Kortini hava vit ikki minni enn sjeý politiskar flokkar, eini tíggu ymiskar trúarflokkar og ein hóp av ymiskum áhugabólkum, sum berjast av øllum alvi fyri hvør sínum áhugamálm. Hetta er myndin av eini spjaddari tjóð — eini tjóð, ið kann tykjast í stríði við seg sjálva og tað er jú ikki hugaligt at hugsa sær.

HENDA MYNDIN er heldur ikki heilt bein. Ólavsøkan er eitt gott dømi. Ólavsøkan hevur røtur langt aftur í tíðina og hon hevur savnað feroingar til gamans og álvara í eini sjeý hundrað ár — minst. Tá hetta hevur kunnað borið til — tá Ólavsøkan meira enn nakrantíð áður savnar fólk úr øllum landinum, so kann hetta bert vera eitt prógv um, at nakað er at savnast um.

ÓLAVSØKAN er tað livandi prógv um, at vit feroingar, so ósamdir vit eru politiskt, átrúnaðarlíga og búskaparlíga, tó eru samdir um nøkur grundleggjandi virði.

HESI VIRÐI eru okkara felags mentan — hetta, at vit hava eina felags søgu, eitt felags mál og eitt land, sum vit øll eru góð við — ein felags gud, sum vit trúgva á, hóast ymsar meiningar um leiðina til sælu.

SAMANUMTIKID kunnu vit tala um ein felags siða- og mentanararv, sum er borin frá ætt til ætt gjøgnum øldir. Hetta er ein arvur, sum vit hava røkt væl við hvørt og

minni væl við hvørt, men ongantíð hava vit slept honum. Hesin arvur er stóur og fjølbroyttur. Hann goymir nakað av tí dyggasta okkara fólk hevur skapað, kvæðini, og hann fevnir um ta náttúru, landið og havið, sum okkara forfedrar røktu »við hógv og góðum lag«.

Á ÓLAVSØKU hava vit høvi til, mitt í øllum tí hurlivasa, sum eisini er eitt eyðkenni fyri hesa hátið, at hugsa eitt sindur um, hetta vit hava til felags í øllum okkara ósemjum. Vit eiga at spyrja okkum sjálvi, hvussu vit umsita okkara felags mentanarlíga og náttúrugivna arvagóðs. Hvorjar umstøður geva vit málinum og tí, sum gevur

málinum hold og merg. Ella við øðrum orðum: hvussu stendur til við barnaskúlanum, hvussu eru korini hjá skrivandi og skapandi listafólki, hvussu gongst við kvøðing og dansi, hvussu røkta vit okkara gomlu landsmenn, sum hava stríðst eitt langt lív, hvørs arbeiði er ein grundin undir okkara vælferð? Hvussu býta vit landsins møguleikar og ríkidømi millum landsins børn? Eru tað ikki ov nógv, sum hava ov mikið og ov nógv, sum hava ov lítið?

VIÐARI KUNDU vit spurt, hvussu vit røkja landið, sum hevur staðið so at siga óspilt og ódálkað í øldir og hvussu røkja vit havið, sum vit øll skulu liva av? Nú kann hvør svara í sínum lagið og eftir sínum lyndi og politisku sannføring. Vit fara at enda við at fegnast um, at tað hevur eydnast at varðveita siðin at halda ólavsøku í øldir. Hóast nógv vøs og nógvan hurlivasa er hon ein vøkur og hugtakandi hátið. Hon er ein livandi felagsskapur, sum vit eiga at vera góð við og fara væl um. Hon er ein afturvendandi áminning um, at vit hóast spjadd og ósamd eru ein tjóð og at hetta leggur eina ábyrgd á hvønn einstakan okkara við hógv og góðum lag at umsita okkara mentunar- og siðaarv, samstundis sum vit eru undirløgd teimum broyttingarinnar lógum, sum eingin tjóð sleppur undan.

EIN FORTREYTTIN fyri sum fólk og tjóð at yvirliva broyttingar, vit lítið og einki kunnu gera við, samstundis sum vit sjálvi gera átroðkandi samfelagsbroytingar, er, at vit røkja og fjálga um okkara siða- og mentunararv. Ein partur av hesum starvi er at gera Ólavsøkuna til eina sámulíga og vakra hátið, so hon ikki bert verður til veitslu- og søluting.